

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Cursus theologici iuxta scholasticam huius temporis
Societatis Jesu methodum tomus ...**

Amico, Francesco

Duaci, 1640

III. An Christi merita sint causa nostræ prædestinationis?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82000](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82000)

ferè omnes Scholastici. Ad confirmationem, colloco S. Tho. à lumine naturali, non excludere auxilium generale gratiæ, quo Deus illuminat omnem hominem venientē in hunc mundū.

Aureolus.

35. Ad tertium Aureoli, primo nego, omnem carentiam obicis posse esse ab homine per vires naturæ, nam multa sunt peccata, quæ vitari non possunt sine gratia, cuiusmodi sunt, vel quæ gravem supponunt tentationē, vel quæ opponuntur actibus supernaturalibus. Secundò nego, carentiam obicis, quæ per solas vires naturæ haberi potest, esse causam prædestinationis, sicut nec opera bona moralia, solius arbitrij viribus elicta. Ad confirmationem, distinguo antecedens: est Deus de se paratus solus obicem non ponentibus per vires naturæ gratiam conferre, nego; est de se paratus omnibus, & ponentibus, & non ponentibus obicem, concedo.

S. Thomas.

36. Ad fundamentum tertie sententiæ respondeo, disparitatem esse, quia, ut docet S. Thomas prima secundæ, qu. 14. art. 5. ad 3. in milite supponitur aliquid distinctū ab equo, quod movere potest Regem ad dandum illi equum in præmiū, ipsa scilicet naturalis dexteritas & applicatio, seu directio equi ad strenum usum equi: in bono verò vsu gratiæ nihil est à gratia distinctum, quod movere possit Deum, ad retribuendam ipsam gratiam, cum tota ratio meriti sit à gratia.

SECTIO III.

An Christi merita sint causa nostræ Prædestinationis.

Scotus.
Lychetus.
Bassolus.
Capreolus.
Ferrariensis.
Dried.
Palatius.

37. **P** R I M A sententia negat: est Scoti in 3. Dist. 19. §. in ista questione, & §. sequenti ad secundum; Lycheti, Bassoli art. 2. Capreoli a. 3. ad argumenta contra quartam conclusionem, Ferrariensis 4. contra Gentes c. 55. §. sed tunc. Driedonis de captivitate & redemptione generis humani tract. 2. ca. 2. p. 3. a. 4. ad primam obiectionem, Palatii in 3. dist. 18. disp. 2. Scotistæ ideo putant, Christi meritum non esse causam nostræ prædestinationis, quia non est causa gratiæ, & gloriæ quoad intentionem, licet sit causa gratiæ & gloriæ quoad executionem; quia quicquid in executione nobis datur, siue sit gratia, siue sit gloria, ex Christi meritis datur, non tamen quicquid est quoad intentionem nobis præparatum, ex merito Christi præparatum est. Fundamentum huius opinionis est, quia prius ratione Deus ad gratiam & gloriam nos prædestinavit, quā præviderit merita Christi: igitur prædestinationi gratiæ, & gloriæ quoad intentionem fuit independens à meritis Christi. Consequentia constat, quia nequit prius dependere à suo posteriori. Antecedens probatur, quia merita Christi sunt præuisa post peccatum Adami, quia sunt præuisa ex passione, quæ supponit hominis lapsum: sed ante præuisum Adami peccatum, nos eramus ad gratiam, & gloriam prædestinati: igitur nostra prædesti-

natio quoad intentionem non pendet ex meritis Christi, sed tantum quoad executionem, præuiso peccato Adami. Minor probatur, nā, adhuc peccato non existente, futuri fuissent iidem numero electi, qui futuri sunt nunc, ut Scotus ipse in reportatis in primo dist. 41. §. Scotus. dico aperte docet.

38. Reliqui verò, auctores ideò censent, Christi meritum non esse causam nostræ prædestinationis, quia non est causa omnium effectuum prædestinationis: cum non sit causa ipsius Incarnationis, quæ est effectus nostræ prædestinationis, quippe quam Deus ordinavit ut medium ad nostram salutem; nam propter nos homines, & propter nostram salutem descendit de cælis: igitur Incarnatio est effectus nostræ prædestinationis; ergo non potest eadem esse causa eiusdem nostræ prædestinationis, cum nequeat idem esse causa, & effectus respectu eiusdem. Præterea non est Christi meritum causa primæ gratiæ; alioqui illa non esset gratuita, sed debita ex Christi merito.

39. S E C U N D A sententia affirmat, Christi merita esse causam nostræ prædestinationis. Est S. Thomæ 3. p. qu. 24. artic. 4. Bonavent. in tertio dist. 11. art. 1. q. 3. Durandi dist. 10. q. 3. Rubionis dist. 18. q. 2. artic. 2. & 3. Gabrielis dist. 19. art. 2. post quartam conclusionem. Vegæ lib. 4. in Tridentinum cap. 5. & 6. Zumel 1. p. q. 23. art. 5. disp. 2. Molina ibidem disp. 2. conclusionem 4. & 5. Bannez ibidem, §. Bannez. ad complementum concl. prima 3. & 5. Henriquez libr. ultimo de fine hominis cap. 15. Vasquez 1. p. disp. 54. c. 2. Suarez libr. 2. de prædestinatione c. 21. & 3. p. disp. 41. sec. 3. & 4. Arrubalis disp. 78. Syluij in 3. p. q. 24. ar. 4. & reliquorum communis: quæ verior est, & ut Vasquez putat, Catholica; cuius oppositam sententiam Francisc. Zumel, & Dominicus Bannez appellant erroneam.

S. Thomas.
Bonavent.
Durandus.
Rubio.
Gabriel.
Vega.
Zumel.
Molina.
Bannez.
Henric.
Vasquez.
Suarez.
Arrubal.
Syluius.

40. Probatur primo ex illo testimonio Pauli ad Ephes. 1. Prædestinavit, inquit, nos in adoptionem Filiorum per Iesum Christum. Quæ locum violenter & extortè Palatius explicat de Christo ut Deo, ut sensus sit, eodem Christo ut Deo, simul cum Patre, effectivè prædestinante, nam Paulus aperte loquitur de Christo ut Redemptore. Subdit enim; In quo habemus redemptionem, per sanguinem eius. Quod autem loquatur de prædestinatione quoad omnes effectus, patet ex verbis præcedentibus, Benedixit nos in omni benedictione spirituali in celestibus in Christo: sicut elegit nos in ipso ante mundi constitutionem. Porro verba illa, in omni benedictione spirituali in celestibus, includunt omne donū supernaturale, incipiendo à prima vocatione, usque ad gloriæ consumationem. Confirmatur: nam Concilia, præsertim Milevitana, & Trident. sess. 6. c. 5. & 16. docent, omnem gratiam nobis cōferri per Christum.

Contra opinionis.

Ad Eph. 1.
Palatius.

41. Secundò probatur eadem sententia ratione, hoc pacto, Christus est caput Ecclesiæ, tam militantis, quàm triumphantis, ut Paulus docet ad Ephesios 1. 4. & 5. & ad Colossenses primo & secundo: ad caput autem spectat esse principium omnis motus membrorum:

Milevitana.
Tridentina.

Eph. 1. 4. & 5.
Ad Eph. 1.
2.

Tridentin.

vnde citatum Tridentinum sess. 6. cap. 16. docet, Christum tanquam caput iugiter virtutem influere in membra, ut ad iustitiâ disponantur, & disposita iustificentur, iustificata verò, per condigna merita gloriam consequantur: igitur ad Christi capitis dignitatem spectat, omnem supernaturalem motum in sua mystica membra influere ex suis proprijs meritis.

42. Tertiò probatur hæc sententia ab absurdo, quod ex opposita sententia Scoti sequeretur. Sequeretur enim ex vi præsentis decreti saluandos fuisse eosdem homines, qui nunc de facto saluantur, etiamsi Christus in carne passibili non venisset, consequens autem est contra Patres, vnanimi consensu affirmantes, homines non fuisse saluatos, nisi Deus factus esset homo. Quod saltem intelligi debet ex vi præsentis decreti. Sequela probatur, nam, si prædestinatio hominum facta est independenter à Christi meritis, igitur adhuc Christo in carne passibili non futuro, hominum prædestinatio fuisset executioni mandata, cum illa efficaci decreto, ante decretum de aduentu Christi in carne passibili, sit in sententia Scoti prædefinita. Præterea falsum est, eosdem futuros fuisse prædestinatos Adamo non peccante, ac futuri sunt ipso de facto peccante. Nam multi nunc prædestinantur ex illicito concubitu nati, qui tunc prædestinati non fuissent; quippe cum nullus tunc fuisset illicitus concubitus: contra verò, multi tunc prædestinati essent, qui partim nati fuissent ex ijs, qui in diluvio perierunt; partim ex ijs, qui ante tempus violenta, & immatura morte obeunt.

43. Quartò probatur explicando modum, quo Deus potuit prædestinare homines, & Angelos dependenter à meritis Christi, ut à causa meritoria. Etenim, ut suppono ex disputatis in materia de Incarnatione, Deus præuiso peccato Adami & posterorum eius, scientia tantum conditionata, saltem motus fuit ex sola sua libera voluntate, ad volendum hunc ordinem rerum, quem de facto condidit, cum mutua rerum inter se dependentia; ut, si non præuidisset peccatum Adami scientia conditionata, Christum nullo modo prædestinasset: atque adeo Christi prædestinatio decreta est dependenter à peccato Adami, præuiso tantum scientia conditionata: rursus Christum Deus prædestinare decreuit excellentiori modo, quo fuit possibile; vnde, quia excellentior modus fuit, ut omnes homines, & Angeli prædestinarentur dependenter à meritis ipsius Christi præuisis scientia visionis, quia hoc magis redundabat in gloriam, & dignitatem Christi, prædestinavit illum, ut causam meritoriam & finalem omnium prædestinandorum. Tum propter merita Christi præuisa scientia visionis prædestinavit Angelos, & homines; motusque est Deus ad omnem gratiam, & gloriam tam Angelis, quam hominibus, decernendam, ex meritis eiusdem Christi præuisis scientia visionis. In quo decreto prædestinatio Christi definita est

dependentem à peccato Adami, præuiso tantum scientia conditionata. Rursus voluntas mittendi Christum in remedium peccati præuisi scientia conditionata, dependet à voluntate generali Dei saluandi homines præuisos lapsuros in Adamo, tanquam in capite, scientia conditionata. Tum dependenter à Christi meritis præuisis scientia absoluta, prædestinavit Angelos & homines, omnemque gratiam, & gloriam illis cōferre decreuit ex iisdem Christi meritis, tanquam ex causa meritoria. Demum omnia hæc, & Christi Incarnationem, & nostram, atque Angelorum iustificationem, prædestinationemque, vltimatè ordinavit Deus ad Christi exaltationem & gloriam, quam in hoc decreto principaliter intendit.

44. Vnde sic argumentor. Tale decretum, cum tali obiectorum coordinatione non repugnat: & alioqui tale decretum saluat omnem prædestinationem, tam ad gratiam, quam ad gloriam factam esse dependentem à meritis Christi, prædestinati dependenter à peccato Adami, præuiso scientia conditionata; igitur tale decretum de facto est ponendum. Consequentia constat, nam illud decretum de facto ponendum est in Deo, quod melius saluat scripturas, & Patres, & in maiorem redundat Christi gloriam & dignitatem. Minor constat ex dictis. Maiorem ostendo. Nam primò non repugnat, ut suppono in materia de Incarnatione to. 6. sect. 1. & 2. Christum fuisse prædestinatum, ut caput omnium prædestinatorum in remedium peccati, præuisi tantum scientia conditionata. Nec repugnat secundò, potuisse Deum Angelos, & homines prædestinare ad gratiam, & gloriam ex meritis Christi, præuisis scientia visionis. Equidem statim post prædestinatum Christum, prævidere potuit Deus eius merita, non quidem quoad omnes circumstantias, cum quibus de facto fuerunt executioni mandata; sed solum quoad substantiam, & propter illa, ut sic præuisa, moveri potuit ad prædestinandos Angelos, & homines; omnemque gratiam, non modo reconciliatiam, quæ supponit peccatum, sed etiam sanctificatiam, quæ nullum supponit peccatum, illis in æterno suo decreto præparasse dependentem à meritis Christi, tanquam à causa meritoria.

45. DICES. Saltem illa voluntas, qua Deus prædestinavit Christum in remedium peccati, præuisi scientia conditionata, non potuit esse ex meritis Christi; nam illa fuit causa prædestinationis Christi, & consequenter etiam meritorum ipsius: igitur non potuit in genere causæ meritoriaë causari à meritis ipsius Christi, præuisis scientia visionis; alioqui eadem voluntas prædestinandi Christum supponeretur, ut causa meritorum Christi, & non supponeretur, ut causanda ex meritis ipsius Christi: quod implicat. Respondeo, concedendo, voluntatem prædestinandi Christum non fuisse dependentem à meritis ipsius Christi, sed tantum à peccato præuiso scientia conditionata, tanquam à conditione sine qua non; à salute autem hominum, ut à

causa

causa finali proxima; à gloria verò Christi, vt exaltandi & glorificandi per redemptionem hominum, vt à causa remota & principalis intentæ, præuisa tantum scientia conditionata, & solum sub ratione finis possibilis, finaliter mouentis Deum ad tale decretum faciendum.

Matth. 21. 46. *Obijciet, illud Matthæi 20. Sedere ad dextram, vel sinistram, non est meum dare vobis, sed quibus paratum est à Patre meo.* Vbi innuitur, beatitudinis præmium à solo Deo, independentem à Christi meritis, electis præparari. Et illud Ioannis 17. *Pater, manifestaui nomen tuum hominibus, quos dedisti mihi: qui erant, & tu mihi illos dedisti.* Non igitur Christus suis meritis, sed Deus sua sola voluntate prædestinatos elegit. Respondeo ad primum, cū Hieronymo in eum locū, Christum non exclusisse à prædestinatione hominum sua merita, sed tantum docere voluisse, regnum celorum non dari hominibus fauore petentis, vt sæpe dantur humanæ dignitates, sed merito accipientis: nam sicut merita Christi non excludunt propria, quæ necessaria sunt adultis; ita neque excludunt se ipsa. Ad secundum testimonium Ioannis nego consequentiam: nam etiam electi prædestinati sint ex meritis Christi, adhuc illi sunt Dei propter electionem, Christi verò propter redemptionem. esto igitur nos prædestinati simus per Christum, haud tamen dici possumus prædestinati à Christo, quia prædestinare importat principalem causam simpliciter, quæ est sola voluntas Dei.

47. Sed adhuc inter Doctores controuersum est, an Christus sit causa meritoria non solum nostræ prædestinationis, sed etiam electionis, quatenus electio dicit dilectionem vnus præ alio. Affirmat Vasquez, negat Suarez; cui magis assentior, nam Christus sua merita obtulit pro omnibus: igitur quod vnus sit præ alio electus, sola Dei voluntas in causa fuit, nec sanè decuit diuinam voluntatem in eligendo hospitium, quàm alios, dependere ab humana Christi voluntate, neque etiam verisimile est, si ita factum fuisset, pro tam paucis Christum sua merita oblaturum fuisse: quin potius respiciendo ad ardentem Charitatem Christi erga homines, pro omnibus sua merita obtulisset, si totum negotium nostræ salutis ipsius voluntati commissum fuisset.

48. Ad fundamentum Scoti nego antecedens: ad cuius probationem, nego Christi merita saltem quoad substantiam, præuisa fuisse post Adami peccatum, præuisum scientia visionis, sed tantum scientia conditionata, modo supra explicato. Minor verò probationis antecedentis falsa est, vt supra ostendimus.

49. Ad fundamentum verò aliorum variaz sunt Doctorum responsiones, sed omnium probabilissima est, quam assert noster Suarez l. 2. de prædestinatione, c. 21. n. 3. Incarnationem, & merita Christi non numerari inter effectus prædestinationis, quia non procedunt ex peculiari voluntate saluandi electos, sed tantum ex generali saluandi omnes. Præde-

stinatio autem est peculiaris prouidentia saluandi tantum electos: igitur ea tantum numerari debent inter effectus prædestinationis, quæ procedunt ex peculiari voluntate saluandi electos, hæc autem non sunt Incarnatio, & merita Christi, quæ communia sunt reprobis, nam etiam pro reprobis incarnatus, & mortuus est Christus.

SECTIO IV.

An electio ad gloriam decreta sit dependenter ab operibus gratiæ in genere cause meritoria?

50. **P**rædestinatio completa duo importat, electionem ad gloriam, & preparationem mediorum, quæ sunt auxilia ipsa supernaturalia gratiæ, quibus bene viuendo gloriam consequimur, hæcenus probatum est, Prædestinationis completæ, non dari causam ex parte nostri, nunc vterius indagamus, an saltem electionis ad gloriam detur causa ex parte nostri, quæ sunt merita ipsa viribus gratiæ elicitæ: de qua re magna est inter Catholicos controuersia.

51. **P**rima sententia negat. Est Scoti in primo dist. 41. §. *potest aliter*, & in reportatis & in tertio dist. 7. qu. 3. §. *sed hic*. Lycheti in primo dist. 41. Mayroni qu. 4. §. *Quantum ad secundam*, Richardi art. 4. qu. 1. Egidij artic. 1. qu. 1. Capreoli art. 1. concl. 7. Durandi qu. 1. numero 9. Bassoli, art. 4. Ariminenfis art. 2. Ferrarientis 3. contragentes cap. 161. §. *pro solutione*, Caietani 1. p. qu. 23. artic. 4. Cordubensis, libr. 1. qu. 56. opinione prima. Zumel 1. p. qu. 23. Disp. 1. Gonzalez ibidem disp. 73. sec. 2. Arrubalis disp. 73. c. 3. & disp. 74. cap. 2. Suarez l. 1. de prædestinatione, cap. 8. & l. 2. c. 23. Bellarmini libr. 2. de gratia, & libero arbit. cap. 15. Henriquez libr. ultimo de fine hominis cap. 11. Ruiz de Prædest. à disp. 4. & deinceps, Granad. disp. 3. sect. 3. inclinatur etiam S. Tho. 1. p. qu. 23. art. 4. Probat Syluius ibid.

52. **P**ræcipuum fundamentum huius sententiæ sumitur ex varijs scripturæ locis, quæ partim indicant, Deum ex amore retribuendi gloriam electis multa operari supra ordinarium cursum naturæ, vt Sapientie 4. *Raptus est, ne malitia mutaret intellectum eius.* Matth. 24. *nisi breuiati fuissent dies illi, non fieret salua omnis caro sed propter electos breuiabuntur*: & alia permulta, quæ Deus progressu temporis in signum huius antecedentis electionis prædestinatorum ad gloriam ante illa ipsorum præuisa merita operatur, partim manifestè ostendunt hanc efficacem voluntatem Dei præparantis gloriam electis, ante eorū præuisa merita, vt Lucæ 12. *Nolite timere pusillus grex, quia complacuit patri vestro dare vobis regnum*: igitur electio ad regnum, est ex beneplacito æterni patris: & ad Ephesios, 1. *Elegit nos in ipso ante mundi constitutionem, vt essemus sancti: nō dicit*

Scoti.
Lychetus.
Mayronus.
Richard.
Egidius.
Capreol.
Durand.
Bassoli.
Ariminensis.
Ferrariensis.
Caietan.
Cordubensis.
Zumel.
Gonzalez.
Arrubal.
Suarez.
Bellarmin.
Henriquez.
Ruiz.
Granad.
S. Thomas.
Syluius.

Sap. 4.
Matth. 24.

Luca 12.
Ephes. 1.